

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 15 maja 2024 r.

Poz. 2568

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.105.2024.AB WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 15 maja 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609),

stwierdzam nieważność

uchwały nr LVI/711/2024 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 18 kwietnia 2024 r. w sprawie przeprowadzenia referendum lokalnego.

UZASADNIENIE

W dniu 18 kwietnia 2024 r. Rada Miejska w Supraślu podjęła uchwałę Nr LVI/711/2024 w sprawie przeprowadzenia referendum lokalnego, która wpłynęła do organu nadzoru w dniu 19 kwietnia 2024 r. i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym w dniu 6 maja 2024 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

W ocenie organu nadzoru uchwała w sposób istotny narusza przepisy:

- art. 17 ust. 1 w zw. z art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1317 z późn. zm.), **poprzez brak sprawdzenia, w sposób zgodny z przepisami ww. ustawy, czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum lokalnego spełnia wymogi ustawy,**
- art. 9 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 z ustawy o referendum lokalnym, poprzez **brak oznaczenia daty referendum na karcie do głosowania** stanowiącej załącznik nr 2 do uchwały Nr LVI/711/2024,
- art. 53 ust. 4 ustawy o referendum lokalnym, poprzez **brak wydruku odcisku pieczęci organu właściwego do podjęcia decyzji o przeprowadzeniu referendum na karcie do głosowania,**
- art. 9 ust. 2 pkt 4 ustawy o referendum lokalnym w związku z art. 9 § 2, art. 16 § 1, art. 53b § 1 i art. 56 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408) oraz art. 49 ust. 2 i art. 49 ust. 4 ustawy o referendum lokalnym, poprzez **nieprawidłowe określenie terminów wykonania poszczególnych czynności referendalnych,**
- art. 53 ust. 1 pkt 3 ustawy o referendum lokalnym, poprzez **brak zawarcia na karcie do głosowania wszystkich elementów pouczenia o sposobie głosowania.**

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ww. ustawy organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje uchwałę w sprawie przeprowadzenia referendum, jeżeli wniosek mieszkańców spełnia wymogi ustawy oraz nie prowadzi do rozstrzygnięć sprzecznych z prawem.

Ustawa o referendum lokalnym określa zatem dwa kryteria oceny wniosku. Organ stanowiący bada czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum spełnia wymogi ustawy oraz czy nie prowadzi do rozstrzygnięć sprzecznych z prawem.

Wadliwość wniosku o przeprowadzenie referendum polegająca na tym, że w wyniku referendum mogłyby zapaść rozstrzygnięcia sprzeczne z prawem jest wynikiem oceny referendum z punktu widzenia zgodności z przepisami prawa, a zatem nie dotyczy bezpośrednio samego wniosku. Wniosek może spełniać wymogi ustawy, sprawa może dotyczyć wspólnoty samorządowej i mieścić się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki, jednakże inne przepisy prawne mogą stać na przeszkodzie rozstrzygnięciu takiej sprawy w drodze referendum. Chodzi tu o przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w tym również przepisy prawa miejscowego.

Jeżeli natomiast chodzi o sprawdzenie, czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum spełnia wymogi ustawy, przepisy ustawy o referendum lokalnym (art. 16 ust. 2 ustawy) przewidują powołanie przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego komisji, której zadaniem jest sprawdzenie złożonego wniosku pod tym kątem.

Mając zatem na względzie, iż rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 30 kwietnia 2024 r. znak: NK-II.4131.96.2024.AB, Wojewoda Podlaski stwierdził nieważność uchwały nr LV.703.2024 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie powołania komisji do sprawdzenia, czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum odpowiada przepisom ustawy, należy stwierdzić, że **działań komisji powołanej na mocy ww. uchwały nie sposób uznać za skuteczne i zgodne z przepisami ustawy o referendum lokalnym**. Wyeliminowanie z obrotu prawnego ww. uchwały powoduje, że brak jest jakiegokolwiek aktu, z którego wynikałoby, iż organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego dokonał sprawdzenia, czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum spełnia wymogi ustawy.

Jak wskazuje orzecznictwo sądów administracyjnych „stwierdzenie nieważności uchwały jest aktem deklaratoryjnym, a zatem rodzi skutki ex tunc - z mocą wsteczną od daty podjęcia uchwały. Tym samym uchwała jest nieważna od chwili jej podjęcia, a zatem jest prawnie bezskuteczna. **Rezultatem wydania rozstrzygnięcia nadzorczego jest uchylenie wszelkich prawnych skutków, które powstały w okresie od wejścia uchwały w życie do chwili stwierdzenia jej nieważności** (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 9 grudnia 2003 r., P 9/02, LEX nr 82404, B. Dolnicki Bogdan (red.), Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, LEX/el. 2021)” (wyrok WSA w Gdańsku z dnia 24 listopada 2022 r., sygn. akt II SA/Gd 278/22). „Orzekana (stwierdzana) bowiem takim rozstrzygnięciem "nieważność" całości lub części aktu normatywnego (uchwały lub zarządzenia) – choć nie posiada swej definicji legalnej – to jednak ma jednolite, utrwalone znaczenie, zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie, i oznacza, najogólniej rzecz ujmując, wyeliminowanie takiego aktu z obrotu prawnego z mocą wsteczną (ex tunc). Ów skutek ex tunc (stwierdzenia) nieważności nakazuje zaś przyjęcie fikcji, że akt prawny, którego to stwierdzenie dotyczy, nigdy nie obowiązywał (por. D. Dąbek, Prawo miejscowe, Warszawa 2015, s. 324)” (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 14 grudnia 2017 r., sygn. akt IV SA/Po 768/17).

„Także i Trybunał Konstytucyjny wypowiedział się w tej kwestii – a mianowicie w wyroku z 9 grudnia 2003 r. zauważył, że "stwierdzenie nieważności uchwały jest aktem deklaratoryjnym, a zatem rodzi skutki ex tunc - z mocą wsteczną od daty podjęcia uchwały. Tym samym uchwała jest nieważna od chwili jej podjęcia, a zatem jest prawnie bezskuteczna. Rezultatem wydania rozstrzygnięcia nadzorczego jest uchylenie wszelkich prawnych skutków, które powstały w okresie od wejścia uchwały w życie do chwili stwierdzenia jej nieważności." (por. wyrok TK z 9.12.2003 r., P 9/02, OTK-A 2003, nr 9, poz. 100)” (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 15 grudnia 2022 r., sygn. akt III SA/Gl 505/22).

Tym samym uchwała nr LV.703.2024 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie powołania komisji do sprawdzenia, czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum odpowiada przepisom ustawy, nie mogła wywołać skutków prawnych, co powoduje, że również **opinia wydana przez ww. komisję jest prawnie bezskuteczna**.

Należy ponadto zauważyć, że ustawa o referendum lokalnym przewiduje ściśle jakie działania są podejmowane przez ww. komisję w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości złożonego wniosku. Jak wynika z art. 16 ust. 4 ustawy o referendum lokalnym wniosek o przeprowadzenie referendum niespełniający

warunków, o których mowa w art. 15, komisja zwraca inicjatorowi referendum, wyznaczając czternastodniowy termin do usunięcia uchybień, natomiast zgodnie z art. 16 ust. 5 ww. ustawy jeżeli komisja stwierdzi, że wniosek o przeprowadzenie referendum zawiera uchybienia, których nie można usunąć, przekazuje wniosek organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego wraz ze swoją opinią.

Opinia komisji ma zatem decydujące znaczenie dla dalszego biegu wniosku o przeprowadzenie referendum lokalnego. Ocena czy wniosek zawiera uchybienia, które powinny być usunięte przez inicjatora referendum lub też uchybienia, których nie można usunąć, może być dokonana wyłącznie przez komisję powołaną na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy o referendum lokalnym, która nie może być w tym zakresie zastąpiona przez inny podmiot.

Warto przy tym zwrócić uwagę, że nawet gdyby przyjąć, iż organ stanowiący nie jest związany stanowiskiem komisji do sprawdzenia, czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum odpowiada przepisom ustawy, zajęcie przez radę gminy własnego stanowiska, odrębnego od stanowiska komisji, wymagałoby podjęcia czynności w celu dokonania samodzielnej oceny wniosku o przeprowadzenie referendum. W przedmiotowej sprawie taka sytuacja nie miała miejsca, bowiem podejmując uchwałę Nr LVI/711/2024 z dnia 18 kwietnia 2024 r. w sprawie przeprowadzenia referendum lokalnego **Rada Miejska w Supraślu**, przy ocenie spełnienia wymogów ustawy oraz zgodności z prawem złożonego wniosku o przeprowadzenie referendum, **oparła się wyłącznie na stanowisku komisji** do sprawdzenia, czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum spełnia wymogi ustawy, nie dokonując w tym zakresie żadnych samodzielnych ustaleń, ani nie podejmując żadnych samodzielnych czynności. Potwierdza to uzasadnienie do projektu uchwały w sprawie ogłoszenia referendum, gdzie wskazano, że: „Komisja zakończyła swoją pracę i ustaliła, że wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum jest zgodny z przepisami prawa i został poparty przez wymaganą liczbę mieszkańców” oraz opinia komisji, na podstawie których, podjęto uchwałę Nr LVI/711/2024 w sprawie przeprowadzenia referendum lokalnego.

Należy zatem stwierdzić, że sprawdzenie czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum odpowiada przepisom ustawy, dokonane przez komisję działającą na podstawie uchwały, która została wyeliminowana z obrotu prawnego, **nie sposób uznać za wypełnienie ustawowego obowiązku sprawdzenia spełnienia wymogów ustawy.**

Warto w tym miejscu zauważyć, że powodem stwierdzenia nieważności uchwały Nr LV.703.2024 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie powołania komisji do sprawdzenia, czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum odpowiada przepisom ustawy, było powołanie do składu komisji osoby znajdującej się w grupie obywateli występującej z inicjatywą przeprowadzenia referendum (inicjatora referendum), co w sposób istotny narusza art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) oraz art. 16 ust. 2 i 3 o referendum lokalnym. W przedmiotowej sprawie radny Dawid Sienkiewicz - osoba znajdująca się w grupie obywateli występującej z inicjatywą przeprowadzenia referendum (inicjator referendum), jako członek komisji do sprawdzenia, czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum odpowiada przepisom ustawy, został zobowiązany uchwałą Rady Miejskiej do dokonania oceny prawidłowości własnego działania jako inicjatora referendum. Działalność tego rodzaju komisji jest zatem obciążona wadą prawną powodującą, że działań komisji w takim składzie nie sposób uznać za skuteczne i zgodne z przepisami ustawy o referendum lokalnym.

Wyeliminowanie z obrotu prawnego uchwały Nr LV.703.2024 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 26 marca 2024 r. powoduje, że nie doszło do skutecznego powołania przez radę komisji, której powołanie jest obowiązkiem organu stanowiącego, stosownie do treści art. 16 ust. 2 ustawy o referendum lokalnym.

Podjęcie uchwały w sprawie przeprowadzenia referendum lokalnego na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy o referendum lokalnym bez powołania komisji do sprawdzenia, czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum odpowiada przepisom ustawy, o której mowa w art. 16 ust. 2 ww. ustawy, stanowi jednocześnie naruszenie procedury podejmowania uchwały, która musi być zachowana przed jej uchwaleniem. Z treści art. 91 ust. 1 i 4 ustawy o samorządzie gminnym wynika, że przesłanką stwierdzenia nieważności uchwały organu samorządu gminnego jest istotna sprzeczność uchwały z prawem. „W orzecznictwie podkreśla się, że do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy naruszeń należy zaliczyć naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał bądź naruszenie prawa materialnego, a także **naruszenie procedury podejmowania uchwał**, przy czym naruszenia te powinny polegać na pozostawianiu uchwały w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawa. Chodzi tu bowiem o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego

z mocą *ex tunc*. Dany akt lub jego część nie wywołuje wówczas skutków prawnych od samego początku. Istotnym naruszeniem prawa są więc naruszenia znaczące, wpływające na treść uchwały, dotyczące meritum sprawy” (wyrok WSA w Białymstoku z dnia 25 lipca 2023 r., sygn. akt II SA/Bk 468/23). W ocenie organu nadzoru działania Rady Miejskiej w Supraślu pozostają w wyraźnej sprzeczności z przepisami art. 17 ust. 1 oraz 16 ust. 2 i 3 ustawy o referendum lokalnym.

Na marginesie warto także zauważyć, że radny Dawid Sienkiewicz brał również udział w głosowaniu nad przyjęciem uchwały w sprawie przeprowadzenia referendum lokalnego w trakcie LVI sesji Rady Miejskiej w Supraślu w dniu 18 kwietnia 2024 r., którego był jednocześnie inicjatorem.

Niezależnie od ww. kwestii należy zwrócić uwagę, że przy podejmowaniu przedmiotowej uchwały doszło do naruszenia przez organ stanowiący innych przepisów ustawy o referendum lokalnym oraz ustawy Kodeks wyborczy. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 2 ustawy o referendum lokalnym w zakresie nieuregulowanym w ustawie do referendum lokalnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497), z wyjątkiem art. 37e, art. 37f, art. 103aa oraz art. 103ba.

W ocenie organu nadzoru przedmiotowa uchwała w sposób istotny narusza art. 53 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 9 ust. 2 pkt 3 ustawy o referendum lokalnym, z uwagi na **brak oznaczenia daty referendum na karcie do głosowania** stanowiącej załącznik nr 2 do uchwały Nr LVI/711/2024.

Jak stanowi art. 53 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy karta do głosowania zawiera: oznaczenie referendum, nazwę organu, który postanowił o przeprowadzeniu referendum, **datę referendum**. Wzór karty do głosowania, stosownie do treści art. 9 ust. 2 pkt 3 ustawy o referendum lokalnym, określa się w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie przeprowadzenia referendum. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ww. ustawy uchwała, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) pytanie lub pytania referendum albo warianty zaproponowane mieszkańcom jednostki do wyboru;
- 2) termin przeprowadzenia referendum;
- 3) **wzór karty do głosowania** oraz wzory nakładek na karty do głosowania sporządzonych w alfabecie Braille’a;
- 4) kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem referendum.

Jak stanowi art. 58 ust. 1 ustawy o referendum lokalnym nieważne są karty do głosowania inne niż urzędowo ustalone lub nieopatrzone pieczęcią obwodowej komisji. Ponadto zgodnie z art. 40 § 1 Kodeksu wyborczego głosowanie odbywa się przy pomocy urzędowych kart do głosowania, natomiast stosownie do treści art. 40 § 6 Kodeksu wyborczego karty do głosowania są dokumentami z wyborów w rozumieniu art. 8.

Karta, której wzór ustalony został uchwałą rady gminy, stanowi zatem dokument, który po jego zatwierdzeniu nie może być w żaden sposób modyfikowany. Tym samym niedopuszczalne jest uzupełnienie wzoru karty określonego w uchwale rady gminy, np. poprzez dodanie daty referendum, już po zatwierdzeniu wzoru karty przez organ stanowiący gminy. Naruszałoby to bowiem przytoczone wyżej przepisy ustawy o referendum lokalnym oraz Kodeksu wyborczego.

Należy ponadto zauważyć, że zgodnie z art. 53 ust. 4 ustawy o referendum lokalnym na karcie do głosowania drukuje się odcisk pieczęci organu właściwego do podjęcia decyzji o przeprowadzeniu referendum. Tego rodzaju wydruku brak jest na karcie do głosowania stanowiącej załącznik nr 2 do uchwały Nr LVI/711/2024, co stanowi istotne naruszenie ww. przepisu.

W dalszej kolejności należy zauważyć, że kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem referendum, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 4 ustawy o referendum lokalnym, powinien w sposób precyzyjny określać terminy wykonania poszczególnych czynności poprzez określenie kiedy należy podjąć określone w nim czynności (poprzez użycie sformułowania „do dnia”, gdy czynność ma być wykonana do określonego dnia lub poprzez wskazanie konkretnej daty, gdy czynność ma być wykonana konkretnego dnia), natomiast w kalendarzu stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały Nr LVI/711/2024, wskazano jedynie konkretne daty wykonania czynności, w sytuacji gdy w odniesieniu do części czynności kalendarz powinien wskazywać, iż czynność powinna być wykonana do konkretnego dnia.

Na dzień 4 maja 2024 r. określono datę wykonania czynności referendalnej polegającej na podaniu do publicznej wiadomości, w formie obwieszczenia, informacji o numerach i granicach obwodów głosowania oraz o wyznaczonych siedzibach obwodowych komisji do spraw referendum, w tym o siedzibie komisji właściwej dla głosowania korespondencyjnego i o lokalach dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, możliwości głosowania korespondencyjnego i przez pełnomocnika. Termin ten powinien zostać określony „do dnia”, bowiem zgodnie z art. 16 § 1 Kodeksu wyborczego Wójt podaje, w formie obwieszczenia, do wiadomości wyborców **najpóźniej w 30 dniu przed** dniem wyborów informację przekazaną przez komisarza wyborczego o:

- 1) numerach oraz granicach stałych i odrębnych obwodów głosowania;
- 2) wyznaczonych siedzibach obwodowych komisji wyborczych dla danych wyborów;
- 3) lokalach obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych;
- 4) możliwości głosowania korespondencyjnego i głosowania przez pełnomocnika.

Należy przy tym zauważyć, że 30 dzień przed dniem wyborów wypada 3 maja 2024 r., zatem data ww. czynności została określona w sposób nieprawidłowy. Ponadto zgodnie z art. 9 § 2 ustawy Kodeks wyborczy jeżeli koniec terminu wykonania czynności określonej w kodeksie przypada na sobotę albo na dzień ustawowo wolny od pracy, termin upływa pierwszego roboczego dnia po tym dniu. Tym samym dzień wykonania ww. czynności upływał dnia 6 maja 2024 r. i to ta data powinna znaleźć się w kalendarzu wyborczym stanowiącym załącznik do uchwały.

Na dzień 8 maja 2024 r. określono datę powołania Miejskiej Komisji do Spraw Referendum w Supraślu. Na dzień 13 maja 2024 r. określono datę powołania przez Miejską Komisję do Spraw Referendum w Supraślu obwodowych komisji do spraw referendum.

Terminy te powinny zostać określone „do dnia 8 maja 2024 r.” oraz „do dnia 13 maja 2024 r.”, bowiem zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy o referendum lokalnym terytorialną komisję powołuje, **najpóźniej na 25 dni przed** dniem referendum:

- 1) komisarz wyborczy - w przypadku referendum w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego przed upływem kadencji;
- 2) organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego - w pozostałych sprawach.

Jak natomiast stanowi art. 49 ust. 4 ustawy o referendum lokalnym obwodowe komisje powołuje, **najpóźniej na 21 dni przed** dniem referendum:

- 1) komisarz wyborczy - w przypadku referendum w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego przed upływem kadencji;
- 2) terytorialna komisja - w pozostałych sprawach.

Na dzień 20 maja 2024 r. określono datę zgłoszenia przez wyborców uprawnionych do udziału w referendum zamiaru głosowania korespondencyjnego, w tym przy pomocy nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille’a. Na dzień 28 maja 2024 r. określono datę zgłoszenia przez wyborców uprawnionych do udziału w referendum podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, zamiaru głosowania korespondencyjnego, w tym przy pomocy nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille’a.

Terminy te powinny zostać określone „do dnia 20 maja 2024 r.” oraz „do dnia 28 maja 2024 r.”, bowiem zgodnie z art. 53b § 1 Kodeksu wyborczego zamiar głosowania korespondencyjnego wyborca zgłasza komisarzowi wyborczemu **do 13 dnia przed dniem wyborów**, z wyjątkiem wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, który zamiar głosowania komisarzowi wyborczemu zgłasza **do 5 dnia przed dniem wyborów**.

Należy przy tym zwrócić uwagę, że w odniesieniu do czynności zgłoszenia przez wyborców do udziału w referendum zamiaru głosowania korespondencyjnego wskazano dwie daty, tj. 20 maja 2024 r. i 28 maja 2024 r., natomiast z tabeli nie wynika w sposób jednoznaczny, których podmiotów dotyczy termin 20 maja 2024 r. Wskazano jedynie kogo dotyczy termin 28 maja 2024 r. Osoby uprawnione do głosowania korespondencyjnego określają przepisy art. 53a § 1 i art. 53a § 1a Kodeksu wyborczego. Brak doprecyzowania,

których wyborców dotyczy termin 20 maja 2024 r. powoduje, że wskazana tabela staje się nieczytelna dla przeciętnego adresata.

Na dzień 24 maja 2024 r. określono datę składania wniosków o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania. Termin ten powinien zostać określony „do dnia”, bowiem zgodnie z art. 56 § 2 Kodeksu wyborczego akt pełnomocnictwa do głosowania sporządza się na wniosek wyborcy wniesiony do wójta gminy, w której wyborca jest ujęty w obwodzie głosowania właściwym dla adresu zameldowania na pobyt stały lub adresu stałego zamieszkania, **najpóźniej w 9 dniu przed dniem wyborów.**

Ponadto w treści pouczenia o sposobie głosowania znajdującego się na karcie do głosowania nie wskazano, że poprzez znak „x” rozumie się co najmniej dwie linie, które przecinają się w obrębie kratki (art. 5 pkt 12 Kodeksu wyborczego), co również powinno stanowić element pouczenia, o którym mowa w art. 53 ust. 1 pkt 3 ustawy o referendum lokalnym.

Oceniając powyższe naruszenia przepisów prawa należy stwierdzić, że zachodzi konieczność stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości. Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Agnieszka Krystoń